

BŘEZOVÁ KŮRA

ČÍSLO 286

„Neptej se, co může udělat tvá zem pro tebe. Ptej se, co ty můžeš udělat pro svoji zem!“

John Fitzgerald Kennedy
35. prezident USA

BŘEZEN 2020

SLOVO ÚVODEM....

Seigo bojovníci a nováčci kmene Shawnee!

Držíte v rukou Kůru, která je svým nechtěným způsobem unikátní. Nenajdete v ní zápisy ze společných kmenových akcí ani reportáže z dění v jednotlivých rodech. Osud tomu chtěl, že to, co začalo koncem loňského roku jako dosud neznámá nemoc kdesi v daleké Číně na druhém konci světa, se během několika měsíců změnilo v něco nepředstavitelného – pandemii (tj. celosvětovou epidemii) koronaviru Covid 19 a dosud nevídaným způsobem zasáhlo do života celého světa. Ve snaze zastavit neznámé nebezpečí sáhly evropské vlády s různou razancí k rozličným opatřením, která jsme si před několika týdny vůbec nedokázali představit. Jedním z nich byl i v Česku vyhlášený zákaz sdružování více než 100 a později dokonce už 30 a více lidí. Toto nařízení a obava z ohrožení našich členů a jejich rodin vedlo k nucenému přerušení naší činnosti. Nic takového za bezmála 32 let existence našeho kmene nenastalo. Podíváme-li se však na dopady a počet obětí pandemie, musí nám být hned jasné, že cokoli jiného by bylo naprosto zbytečným riskem a hazardem. V situaci, kdy došlo k uzavření škol, přerušení provozu mnoha firem, vyhlášení celkové karantény v nejasnějších oblastech a nouzovému stavu, jde zábava samozřejmě stranou.

Je třeba však ihned jedním dechem ocenit, jaká vlna solidarity se mezi lidmi okamžitě vzedmula. Mnohé spolky organizují nákupy pro ohrožené skupiny obyvatel, zavřené stravovací provozy často zásobují jídlem zdarma zasahující záchranné složky, symbolem doby se stala jindy tak obyčejná věc, jakou je rouška na obličej. Ta je od 19. 3. povinná pro každého v naší zemi při pobytu na veřejnosti a vzhledem k všeobecnému nedostatku originálních zdravotnických roušek a profi respirátorů se ihned spustila samovýroba bavlněných roušek v mnoha a mnoha domácnostech či firmách. Ani náš kmen nezůstal samozřejmě pozadu, a tak místo mokasinů či capotů ve svém volném čase šijeme roušky! A nikoli jen pro sebe či pro své rodiny, ale hlavně pro potřebné sousedy či známé, zkrátka pro ty, kteří naši pomocnou ruku potřebují. Jsem hrdý na každého z vás, kdo se v podobných chvílích staví k situaci čelem a nabídne vlastní schopnosti a možnosti ve prospěch druhých! Návod na výrobu roušky najdete i na našem webu, reportáž z výroby pro svoji inspiraci zase na stránkách Kůry. Pomoci můžete i poskytnutím materiálu k výrobě. A hlavu vzhůru, nedejte se zlomit, dříve či později se situace uklidní a budeme se zase potkávat naživo 😊

Sa. TAWASUTA

SLOVO NÁČELNICE

Chci všem, kdo budou číst tyto řádky, poslat kus pozitivní energie.

Snad už není nikdo, kdo by nevěděl, jak se správně nosí rouška, jak se myjí ruce či desinfikuje, takže tím bych se už nezaobírala.

Všichni se pereme s danou situací, jak můžeme. Někteří rodiče i členové vedení chodí ještě do práce. Jiní věnují péči dětem – učí se s nimi a to není vždy snadné. Nejsem pedagog, ale sama vím, že udržet pozornost dětí dá zabrat.

Co mi ale dělá velkou radost, je, že i v takové době, kdy se každý bojí o své blízké, se najde síla na to pomoci i lidem okolo. A v tom ani Šavani nezůstali pozadu. Holky od TAWASUTY, dvojčata s Markétkou, to jsou ti, o kterých vím, že se zapojili do šití.

Ale ono nejde o to, o kom vím já nebo veřejnost. Každou pomoc ocení minimálně člověk, kterému pomůžete. Věřte mi, že nejde o to, zda nám někdo poklepe na rameno, až to bude za námi, ale o to táhnout za jeden provaz. Postavit se lidskému sobectví a ukázat, že SKAUT je nejen prospěšný, ale také veselý myslí a bratrem či sestrou každému skautu a přítelem lidí dobré vůle.

Naše členstvo ... i vy můžete pomoci. Jasně, že mnohdy není ve vašich silách či možnostech vyrazit do ulic pomáhat s nákupy starým lidem, ale co takhle pilně se učit a být trpěliví, když Vaši rodiče nezvládají vše zrovna podle vašich představ. Díky našim schůzkám znáte plno her, které si můžete se sourozenci zahrát sami – tak do toho, ať si maminka a tatínek mohou chvilku odpočinout. Trénujte uzlování – zrychlete časy nebo zkuste uzly za zády – oboje je zároveň Orlí per (L-12 a L-13).

Další materiály k plnění nejrůznějších Orlich per najdete ve starších BK, ostatně v únorovém čísle jsme vydali jejich ucelený přehled.

S čímkoliv budete potřebovat pomoci (zatím bohužel na dálku), tak stačí napsat komukoliv z náčelnictva – jsme tu pro Vás.

Pomozte mamince s úklidem – určitě uvítá, když za ni umyjete nádobí nebo utřete prach. I v tom se skrývá možnost Orlího pera (L-39). Vše samozřejmě opatrně, ať není víc škody jak užitku 😊

Podle ohlasů rodičů ve svém okolí vím, že učení máte spoustu, takže se s vedením budeme snažit zabavit Vás i jinak.

Sledujte tedy e-maily a naše stránky, kde pro Vás připravujeme různé soutěže, abyste nepřišli o možnost získat body do Javorové nažky.

Malí, velcí i dospěláci, držte se a dávejte na sebe pozor, ať se můžeme brzy zase vidět.

...virtuální stisk levice posílá Vaše náčelnice WATOKNAPA

P.S.: Vážně mi strašně moc chybíte

DROBKY Z ČINNOSTI KMENE

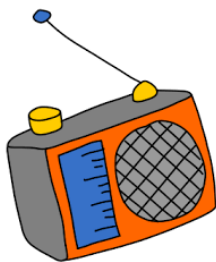

... klubovna v Zábřeze nám s pozastavením činnosti kvůli epidemii koronaviru osiřela, neznamená to ovšem, že se na ní nic neděje. Díky spojeným silám našeho vedení (WATOKNAPA, Komár, TAWASUTA) se podařilo úspěšně dopravit a nainstalovat slibovaná nová kamna. Příjemného tepla si tak na svých posledních schůzkách mohly užít jak zábřežské rody, tak i Káňata, která zde na své poslední schůzce hostovala.

... dalším vylepšením naší klubovny jsou nově osazené dosud chybějící dveře na jednom ze dvou záchodů. Byly nám dodány darem na základě výzvy naší náčelnice prostřednictvím facebooku. Vida, a pak že sociálně sítě přinášejí totální ztrátu soukromí! Evidentně tomu někdy může být i zcela naopak 😊

... v březnu došlo k rozšíření našeho kmenového webu www.shawnee.cz o novou sekci – Herník. Mnozí z vás už tuhle změnu určitě zaznamenali a možná si i se svými sourozenci či rodiči nějakou tu hru zahráli. Pozitivní ohlasy na tento nápad už zaznávají i z jiných oddílů! I vy můžete do této sekce svou oblíbenou hrou přispět, zašlete námět komukoli z vedení a rádi hru pro naše stránky zpracujeme a zveřejníme!

... díky svému nápadu na realizaci Herníku se WATOKNAPA zničehonic ocitla i na vlnách Českého rozhlasu Olomouc! Zpráva o této aktivitě se totiž donesla až k redaktorovi Mirkovi Kobzovi a ten se náčelnici ozval s prosbou o natočení radioreportáže. Kromě Herníku a jeho smyslu v ní WATOKNAPA referovala také o nouzovém „online“ fungování kmene a o pomoci našich členů s výrobou roušek.

... své první kulatiny slaví v dubnu Jitřenka z Medvědů. Gratulujeme a přejeme kromě spousty radosti ze života hlavně zdraví!

Sa. TAWASUTA, Sa. WATOKNAPA

LACCROSOVÁ DVANÁCTIHODINOVKA

7. BŘEZNA 2020

Tato akce patří k tradičním v zábřežském lacrossovém světě, i když původně to byla dvacetičtyřhodinovka. Nikdy to nebyla záležitost jednoho z oddílů, ale naopak setkání všech. Tak tomu bylo i letos. A nebyli to jen zástupci zábřežských skautských oddílů.

Ale pojďme na začátek.

Sraz byl v 7:30 v tělocvičně Zvláštní školy (i ta je pro lacrosse tak trochu tradiční). Organizátoři už byli v plném zápřahu. Musely se nachystat nejen branky a brankoviště. Ale také místo, kde se budou zapisovat všechny góly a nahrávky, kde bude vidět aktuální stav a kde se na začátku všichni hráči zapíší a rozlosují do dvou týmů. Za náš kmen tu byl se mnou Hobit, který si vylosoval bílou barvu.

Já jsem přišla pomoci hlavně organizátorům, a tak jsem usedla vedle Kory (bývalá náčelnice Žab a manželka hlavního šéfa v jednom) za stoleček zapisovatelů.

Něco málo po osmé hodině – po hlavním uvítání a vysvětlení pravidel a důležitých věcí okolo organizace – zazněl hvíízdk k prvnímu rozskoku. Trošku mě mrzí, že si nepamatuji, kdo dal první gól, ale turnaj byl většinu času vyrovnaný. Samozřejmě, že kdyby hráli ligoví hráči naplno, tak to vypadá jinak, ale právě proto je tento turnaj prostě jiný. Bojuje se o vítězství, ale ne za každou cenu.

Chceme si hlavně zahrát, takže je tu k vidění spolupráce i nesehraných hráčů. Nahrávky na gól od ligových hráčů nováčkům a podobně. Zbytečně se nefaulovalo, hrálo se čistě. Samosebou se občas nějaký ten karambol stal, ale to se hned protihráči starali o toho druhého.

Vidět hráče ve věku našich členů, jak dávají góly vedle ligových, bylo pro mne velice povzbudivé – později jsem zjistila, že pravidelně trénují. Ale to neubralo nic na tom, že je paráda, že lacrosse dál žije v našem městě.

Hráči v týmech se střídali dle potřeby, rozhodčí po hodině a strany po třech hodinách (to aby neměl výhodu zdi bez žebřin stále jeden tým). Kolem oběda byl v černém týmu nedostatek lidí na střídačku, tak došlo i na mě a Koru...

Po hoodně dlouhé době jsem držela lacrossku zase v ruce (ještě k tomu půjčenou) a byl to zvláštní pocit, plný vzpomínek, protože byla doba, kdy i já hrála ligu. Sice už nejsem tak pohyblivá jako dřív, ale nejsem ani úplně neschopná – dvakrát jsem přihrála na gól a jeden dokonce dala.

Mimochodem – doufám, že pilnému čtenáři neuniklo, že jsem stála proti Hobitovi 😊.

Po návratu obědníků jsem se vrátila zpět za stoleček, kde jsem už zůstala až do konce a dala prostor mladším. Hobit vydržel v týmu celou dobu a dal dva góly a na jeden nahrál... ale POZOR, jeho druhý gól byl dvoustým gólem bílého mužstva (WAŠTE)!

Na tento gól jsme si museli ale chvílku počkat ... i přes povzbuzování se ne a nedařilo překonat brankáře černých.

Po osmé večer zazněl závěrečný hvííízd. Celkové skóre bylo 254:244 pro černé.

Nejlepším hráčem byl vyhlášen Roman Čech – znám jako Ještěr (bývalý člen Stopařů) a v mládeži pak Jaroč....gratulujeme!

Všichni jsme na památku za účast dostali dřevěný přívěšek ve tvaru lacrossky.

Za mne jednoznačně fajn akce nejen pro možnost potkat se se starými známými a seznámit se třeba se členy jiných oddílů, ale také zahrát si lacross.

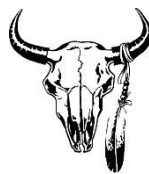
Pokud se akce bude opakovat i za rok a budeme mít kmenové volno, tak půjdu zase ráda ... Přidá se ke mně někdo?? 😊

P.S.: Při pomáhání s úklidem jsem pobrala plechovky od nápojů pro šavanskou sběrovou akci (33 + 3 kousků).

Ša. Sa. WATOKNAPA – náčelnice

ŠIKOVNÉ RUCE

DOMOCÍ PROTI NEMOCI

NA VÝROBU ROUŠKY POTŘEBUJETE: LÁTKU (NEJLÉPE 100 % BAVLNA), PROPISKU, NŮŽKY, KREJČOVSKÝ METR, ŽEHLIČKU, ŠICÍ STROJ, A TKALOUN, A MŮŽE BÝT KLOBOUKOVÁ GUMIČKA, NEBO KLIDNĚ MŮŽETE POUŽÍT K VÝROBĚ ŠŇŮREK STARÉ PROSTĚRADLO.

Jak všichni víme, epidemie už pronikla i do ČR. Od čtvrtka 19.3.2020 musí všichni, kdo jdou ven, mít zakrytý nos a ústa. Proto mamka Píďa přišla na nápad, že budeme šít roušky. Nejprve se mi do toho moc nechtělo, ale pak mě mamka přesvědčila. Protože TAWASUTA stále pracuje (práci mu nezrušili), museli jsme mu ušít první roušku. Na internetu jsme našli dvě videa, jak se dělá rouška, vybrali jsme snazší a už to začalo.

Nejprve jsme si musely najít látku. Máma jich má spoustu. Nejlépe 100% bavlna. Pak jsme si na látku nakreslily a vystřihly obdélník o stranách 20 cm x 17 cm. Pak k němu 2 menší obdélníčky 3 cm x 10 cm. Poté jsme zapnuly žehličku a strany 20 cm jsme 0,5 cm přehnuly dovnitř. Pak jsme z krabice vytáhly šicí stroj a to, co jsme přežehlily, jsme prošily. Žehličku jsme ani nevypínaly, protože bylo potřeba udělat sklady. 3 sklady o rozměrech 5 cm, 3 cm a 3 cm. Zažehlily jsme to a na stranu velkého obdélníku 17 cm jsme našily 2 menší obdélníčky. Poté jsme vzaly tkaloun a rozstříhly jsme ho na 4 kusy po 37 cm (nebo můžete nastříhat proužky ze starého prostěradla, ale musíte je pak prošívat po celé délce, aby se okraje netřepily). Na každý roh velkého obdélníku jsme našily 1 kus. Pak už to stačí jen přezehlít, aby se rouška sterilizovala. A také se musí ostříhat nitky. Hotová rouška je vidět na obrázku vpravo.

Pokud se chcete vyhnout zavazování roušky, před našitím bočních proužků do nich vložte gumičku. Její velikost je třeba zvolit podle nositele roušky. Když si chceme roušku nasadit, gumičky strčíme za uši. Hotová rouška s gumičkami na obrázku vpravo.

Rouška jde udělat i bez bočních obdélníčků 3 cm x 10 cm. Tkalcouny se podélně přehnou na polovinu tak, aby byly užší, a přežehlí se, aby sklad držel. Do přeloženého tkalcounu v jeho polovině vložíme roušku a po celém okraji roušky prošijeme. Pokud jste postupovali dle návodu, měla by rouška vypadat jako na obrázku vlevo.

Když budete chtít roušku vyprat, tak ji ponořte do hrnce s vodou, 5 minut vařte a pak nechte ve stejné vodě zcela vychladnout.

Pro BK Sg. Sedmikráska

PÁR OBRÁZKŮ NAVÍC....

Nešije se ale jen u Straků! Po-té, co Marky „orouškovala“ sebe, Korálku, IQ a MIČKINIK-WU, vrhla se i ona na šití pro potřebné, kteří si vlastní rouš-ku ušít nemohou či neumějí, a jsou tak odkázáni na pomoc ostatních. I jí patří velký dík a vy, čtenáři Kůry, si můžete dát malý test – poznáte na foto-grafii, kdo je kdo? 😊

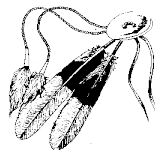

Jako v módním salonu to v těchto dnech vypadá v domácnosti TAWASUTY. Píďa vydolovala zásoby látek po babičce a se Sedmikráskou tvoří roušky pro pány i pro dámy, jakož i pro potomstvo všeho věku. Dodávají modely pro všechny příležitosti a na své si přijdou i ti nejnáročnější modemani. Roušky v letošní sezoně prostě frčí! 😊

Sedmikráska ovšem nechce ponechat nic náhodě a snaží se v dnešní pohnuté době ochránit i své plyšáky! Nově nabyté umění v ovládnutí šicího stroje proto využila k ušití roušek i pro své měkké kamarády. Po dlouhém přemlouvání přesvědčila k zapózování černého krysáka Emila. Učiněný švihák, není-liž pravda? 😊

STOUPÁNÍ NA HORU

V březnové Kůře bychom chtěli uzavřít náš miniseriál k O-23 a nabídnout toto orlí pero i rodu Medvědů, z něhož po dokončení nováčkovské zkoušky jistě brzy vzejdou další bojovníci našeho kmene. Mohou tedy brát dnešní obsah této stálé rubriky jako jistou motivaci (s výjimkou rádkyně, ta se může na plnění OP vrhnout prakticky okamžitě 😊) jako jistou motivaci a vy ostatní se snad o jejich rodovém zvířeti dozvíte něco nového a zajímavého.

O-23 Dokaž, že znáš vše o své klanovém zvířeti, předlož údaje v zápisníku.

Medvěd hnědý - Ursus arctos

Medvěd hnědý, největší evropská šelma, byl na většině našeho území vyhuben v průběhu 17. a 18. století. Nejdéle se v Čechách vyskytoval na Šumavě. Jako poslední šumavský medvěd bývá uváděn zástřel medvědice v okolí osady Jelení vrchy (dnes Jelení), ke kterému došlo 4.11.1856. Naopak na Moravě, kam měli možnost přicházet ze Slovenska, se medvědi udrželi déle. Poslední tam padl až koncem 19. století, konkrétně roku 1887 na Travném u Morávky.

Díky návaznosti na Slovensko, kde dosud žijí početné populace všech velkých šelem, se k nám medvědi začali od 70. let. 20. století vracet, a to zejména do Beskyd, kde se nepravidelně vyskytuje jeden až několik málo jedinců.

Pytláctví, intenzivní lesní hospodaření a fragmentace krajiny však trvalejšímu osídlení našich hor těmito šelmami brání.

Medvědi – známí samotáři, zimní spáči a z větší části vegetariáni – také stále vyvolávají obavy veřejnosti. Medvěd jako jediná z našich šelem může skutečně přivodit člověku vážné zranění. Jedná se však o výjimečné případy, kdy lidé nedodržují základní pravidla, jak se v oblastech, kde se šelmy vyskytují, správně chovat.

Medvěd hnědý má obrovský areál výskytu sahající od Evropy přes severní Asii až po Japonsko a Severní Ameriku, poddruh žijící v Evropě (*Ursus arctos arctos*) najdeme i na Sibiři. Evropu obývá asi 50 000 medvědů, z nich plně tři čtvrtiny žijí v Rusku, ostatní především ve Skandinávii, Pobaltí, v Karpatech, na Balkáně, v Dinárech a Alpách, izolované populace se nacházejí na Pyrenejském a Apeninském poloostrově.

Potrava:

V Evropě tvoří 60–80 % potravy medvěda hnědého rostlinná složka (od trávy přes pupeny po různé lesní plody). Medvědi se také živí hmyzem a – jak už jejich jméno napovídá – milují také med. Aktivně svou kořist většinou neloví, s oblibou se však živí zdechlinami.

Medvěd hnědý je největší evropská šelma: samci dosahují průměrné hmotnosti 170–190 kg, samice 140–160 kg. Nejvyšší dosažená hmotnost může být ale podstatně větší, až 300 kg i více. I přes takovou velikost není medvěd výhradně masožravou šelmou. Naopak, v evropských podmínkách je 60–80 % jeho potravy rostlinného původu. Větší část živočišné složky pak tvoří různé larvy brouků, kukly mravenců a jiný hmyz. Složení medvědí potravy se značně mění během roku, medvěd pružně reaguje na dostupnost různých potravních zdrojů.

Na jaře se medvědi rádi popásají na čerstvé trávě a pupenech rostlin, na podzim se živí především borůvkami, malinami, ostružinami, šípky, jeřabinami, borovicovými semínky, bukvicemi dalšími plody rostlin. Zvláště v oblíbenosti mají také med, který vybírají jak divokým včelám, tak ze včelích úlů. Brzy zjara medvědi konzumují zdechliny zvířat uhynulých v zimě. Zastávají tak v lese důležitou sanitární funkci, protože zabraňují šíření různých nákaz.

Neznamená to ale, že medvědi nejsou schopni ulovit živou potravu. Svou kořist usmrcují jedním nebo několika údery do hlavy nebo přes hřbet. Loví však jen výjimečně. Raději využívají kořist ulovenou například rysem, který naráz zkonsumuje jen velmi malé množství masa. Oproti tomu medvěd spořádá najednou 8–12 kg potravy. Schopnost maximálně využívat aktuálně dostupnou

potravu je důležitá hlavně na podzim, kdy medvědi potřebují nabrat tukové zásoby na zimu.

Teritorium

V Evropě je velikost domovských okrsků medvěda hnědého odhadována na stovky až tisíce kilometrů čtverečních. Medvědi nejsou přísně teritoriální zvířata, jejich domovské okrsky se často značně překrývají. Nové výzkumy na Malé Fatře nebo v Tatrách ukazují, že velikosti domovských okrsků samců dosahuje 200 - 400 km² a 100 a více km² u samic.

Velikost značně závisí na množství dostupných letních i zimních úkrytů, zdrojů potravy, ale také na velikosti celé medvědí populace v daném území.

Pověstné "medvědí stromy" netvoří oproti dřívějším domněnkám hranice teritorií medvědů. Sledování fotopastmi také prokázalo, že neznačí pouze velcí teritoriální medvědi, ale také samice nebo mladí jedinci. Tyto stromy slouží jako důležité komunikační uzly. Je nepochybné, že hlavní část předávané informace na stromech je čichová. Ze všech šelem mají právě medvědi čich nejlépe vyvinutý – jen povrch čichové sliznice je stokrát větší než u člověka.

Zimní spánek

Zimu medvědi tráví zimním spánkem, který je označován jako nepravý. Tělesná teplota se totiž během tohoto polospánku snižuje jen minimálně, spotřeba kyslíku klesá asi o polovinu, ale tep může klesnout až o 75 %. Dalším rozdílem je, že medvědi v zimě nevylučují trus ani moč, nýbrž dochází k jakési recyklaci produktů metabolismu. Na konci tlustého střeva se vytvoří jakási zátka ze suchého trusu, kterou medvěd „vytlačí“ až na jaře dalšího roku. Délka zimního spánku je 75-120 dní, zpravidla od poloviny listopadu do poloviny března. Medvěd se však může probudit i dříve, například v době zimních oblev, a poté znovu ulehnout. Po dobu zimního spánku je medvěd schopen přijímat podněty z okolí (hlavně zvukové), které ho mohou ze spánku lehce probudit.

Zimní brloh, ve kterém medvědi tráví zimní spánek, může být malá jeskyňka, metr hluboká díra ve svahu, kterou si medvěd vyhrabal, nebo jen nakupená hromada chrástí. Ve Finsku medvědi s oblibou „brloží“ ve velkých mraveništích, které jsou v tamních podmínkách poměrně časté. Vnitřek brlohu si medvědi vystylají mechem nebo větvičkami. Zvláště pečlivě tak činí březí samice, protože medvíďata se rodí právě v lednu, kdy medvědi spí v brlohích.

Rozmnožování:

Doba páření: květen-červen

Doba vrhu: leden-únor

Počet mláďat ve vrhu: 1-4, obvykle 2-3

Páření probíhá nejčastěji v období od konce května do konce července, výjimečně i později. Milostná předehra bývá složitá a někdy vcelku zdlouhavá, dokud se medvědice neosmělí přijmout nápadníka do své blízkosti. Dochází také k výhružkám, cenění zubů, řevu a někdy i k soubojům, pokud více medvědíh samců usiluje o jednu samici.

Zvláštností zárodečného vývoje medvědů je tzv. utajená březost, kdy se vývoj zárodku po oplodnění zastaví a pokračuje až na podzim: proto porody i navzdory rozdílnému datu početí probíhají ve stejném období, od konce prosince do února, v době zimního spánku. Utajená březost samic trvá zhruba 7-8 měsíců, ovšem samotný vývoj zárodku pouze 8-10 týdnů. Medvíďata se tak rodí velmi malá (zhruba velikosti veverky) a nevyvinutá.

Život mladého medvěda:

Po narození dosahuje hmotnosti necelý půlkilogram a velikosti cca 30 cm, mláďata jsou hluchá, slepá, slabě osrstěná.

3. týden: otvírají se uši, ale zrakem se orientují až od 7. týdne

5. týden: otvírají se zvukovody

7.-8. týden: medvíďata se začínají orientovat zrakem, sluchem a čichem

do 3. měsíce: kompletní mléčný chrup

4. měsíc: váží 4-5 kg

3,5-8. měsíce: medvíďata přestávají sát mateřské mléko, od 5.-6. měsíce se již většinou živí samostatně

1. rok: cca 40 % hmotnosti dospělých

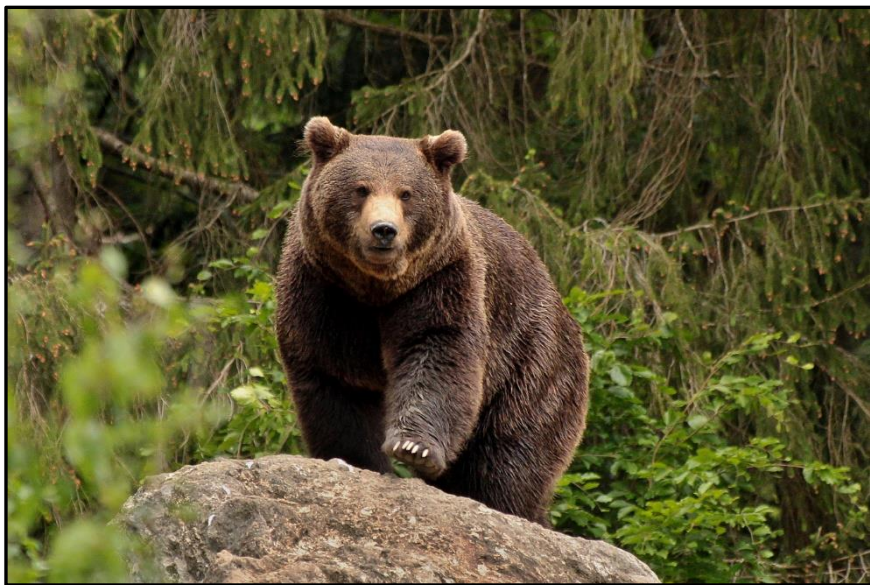
Kdo znáte večerníčky pana Chaloupky, tak si jistě dokážete představit, jak jsou medvíďata hravá, zvědavá a plná chuti do života. Úmrtnost mláďat v prvním roce je však vysoká - činí 25 až 30 %. Dobrá medvědí matka učí své potomky všem pravidlům, jak by se měl správný medvěd chovat a co všechno se dá či nedá jíst. Po dvou a půl letech by již medvíďata měla být soběstačná. Pohlavně dospívají v 3.-6. roku života, samice většinou už ve 4. roce.

Regulace početnosti:

Kvůli péči o mláďata se tak samice může rozmnožovat nejdříve každý druhý rok. Říjí však může u samic navodit samec, který předtím její mláďata z loňského vrhu zabije nebo uhynou sama. Zřejmě je to jeden z mechanismů, jak mohou medvědi přirozeně regulovat svou početnost.

Medvědi se často dožívají vysokého věku (20-25 let), bohužel například slovenská populace je v důsledku jednostranně trofejově zaměřeného lovu pohlavně a věkově nepříznivě strukturovaná. Populace je vychýlená ve prospěch mladých medvědů s malým zastoupením dominantních samců (méně než 5 %, více než 20 let pouze 2,6 %) kteří by se mohli podílet na regulaci populace.

Sa. WATOKNAPA

CESTA ZA SPLNĚNÝM SNEM DUBERŤAČKY

Bylo mi cca sedmnáct, když mi indiánský svět vstoupil do žil víc než kdy dřív. Indiáni a Vinetů byli doménou spíš kluků, ale kdo by nemiloval Mayovky?

V deseti jsem byla členkou oddílu, který patřil k MIDEWIWINU, takže jsem měla roucho, plnila jsem OP a uměla hrát Muchmochwu, Bagataway i Lacrosse.

Ale pak do mého života vstoupil Kecal (MAKATAI), který mě k indiánštině přitáhl srdcem. Když pomínu, že jsem nezvládla obřad initi (saunu), kterou jsme společně stavěli...že mi rodiče vyhodili moje první vlastnoručně ušité mokašiny... a že jsme se nakonec rozešli, tak to bylo to nejlepší, co se mi mohlo stát.

Díky našemu vztahu jsem se opravdu posunula o velký kus dál. Ušila jsem si indiánské šaty a jemu košili (v ruce). Myslím, že ty úplně první šaty by se ještě stále našli v erárních zásobách Žab. Druhé šaty - šité tentokrát také v ruce - nosí teď naše Lasička.

Stala jsem se Wagamedem a nezůstala stát na své cestě, která mě každý krokem posouvala dál a učila mě nové věci.

Pochopila jsem, v čem je moudrost přísloví "I cesta může být cíl". Jak všichni víte, byla jsem nejen náčelnicí Žab, ale také jsem se stala šamanem, ale to už jsme šli dávno každý svojí cestou. Ale tam někde v těch sedmnácti jsem o tomto neměla ani tušení ... a už vůbec ne o tom, že jednou budu náčelnicí Šavanů (upřímně ... to jsem netušila ještě ani na

loňském táboře, když MIČKINIKWA oznámil svoje rozhodnutí odejít z náčelnictva).

Ale zpět k tomu sedmnáctiletému děvčeti, které mělo velký sen ... mít indiánské šaty. Pravé indiánské šaty ... z kůže a ozdobené korálky a třásněmi. Velký sen i díky nákladnosti....proto jsem si na jeho splnění musela počkat. Víc jak 25 let čekání, ale o to víc jsem teď šťastná, že jsem dnes o krůček nebo spíš o skok blíž.

Pátek třináctého je prý smolný den - u mne to neplatí. Já si přesně v tento den jela pro jelenici do koželužny v Solnici nedaleko Rychnova nad Kněžnou.

Přivítala nás milá paní, která mi pomohla i s výběrem tloušťky i velikosti kůží. Odvezla jsem si nakonec pět kousků, abych měla i na mokasíny a legíny. Po příjezdu jsem rozložila kůže na bednu a chodila jsem se na ně celý víkend dívat. Nedostala jsem odvahu začít rozměřovat natož stříhat, ale já se do toho pustím - věřím tomu, protože jinak se mi ten sen nesplní.

Pokud se to povede, bude to další vyhraný boj sama nad sebou. Držte mi palce ...

WATOKNAPA

ŠEST ŠÍPŮ

Život Šesti šípů

Dávno – před sedmkrát deseti lety – když byl Šest šípů ještě mlád a neměl jména, zdálo se všem mužům v kmeni, že z hochů dlouho nebude bojovník. Naučil se vést samotářský život a osamělý lov, nemiloval vzrušení na válečné stezce, netoužil po počtách a po slávě. Jen v nejstarším muži kmene zvaném Přítel hvězd našel zastánce před kmenem a člověka, který mu porozuměl.

Přítel hvězd už byl tak stár, že zapomněl měřit svůj věk a jeho slovo nejvíce platilo na poradách kmene. Jednou když si muži stěžovali na chlapce, řekl jim: „Jdete jen za slávou a za skalpy, nemáte kdy na mnoho věcí, které jsou kolem vás. Víím, že z vás mužů nikdo nepoznal ještě tolik z tajemství země, na níž žijeme a která je naší matkou, jako ten, kterému se smějete, a víím, že k nikomu z vás nemluví Velký Duch jako k tomu chlapci.“

Po této příhodě přestali muži kmene dělat narážky na synka Hřmíciho mraku a sám Přítel hvězd stal se jeho učitelem. Přítel hvězd odevzdával všechnu moudrost a zkušenost svého dlouhého života mladému chlapci, který každé slovo ukládal pečlivě do své paměti.

Uplynula léta. Starý učitel dávno už odešel k předkům, mnoho v kmeni se změnilo a z bezejmenného hochy stal se bojovník zvaný Šest šípů. Dovedl střílet z luku tak rychle, že měl i šest šípů najednou ve vzduchu, jak říkalo jeho jméno, znal vše, co znali ostatní bojovníci z válečného a loveckého řemesla, a dovedl ještě něco, co jiní nedovedli. V osamělých večerech a za hvězdných nocí dovedl hovořit se samotnou duší přírody – s Velkým Duchem. Tak šel životem sám a sám a přesto, že se vzdal slávy získané v bojích, stával se stále váženějším mužem v kmeni, tak jako předpověděl Přítel hvězd.

U jeho koženého stanu scházeli se mladí chlapci a Šest šípů jim četl v knize Přírody, učil je zákonům staré tradice a jeho slova mnohdy byla slovy Velkého Ducha. Byl mír – válečné sekery byly zahrabány, ale příští bojovníci kmene stejně dychtivě jako před lety poslouchali jeho příběhy, jimiž jim obvykle podával svá naučení. Mnoho musili znát chlapci, než dosáhli jména a první počty. Neměli

škol, učili se jen ze svých chyb a zkušeností, a aby nesešli se stopy, vedl je po ni Šest šípů.

Vyprávění, která budete číst, jsou některé z jeho příběhů vyprávěných za krásných večerů indiánského léta u ohně nebo v tichém klubku napjatých posluchačů za šumění deště v jeho koženém stanu... Věřím, že i vy, stejně jako kdysi indiánští chlapani, si z nich vezmete ponaučení a pomohou vám najít vaši správnou stopu.

Chyba Šedého medvěda

„Viděl jsem,“ řekl jednou Šest šípů shromážděným chlapcům, „že mnozí z vás jsou příliš hrdi na to, z kterého jsou kmene, místo aby byli hrdi na to, že jsou syny

rudého národa. Pro tuto vaši chybu bojovali v minulých dobách rudí muži mezi sebou. Proto jsme ztratili zemi a svobodu, proto se dnes hranice našich lovišť stále zmenšují, až jednoho dne zbydou po našem národě jen pověsti. Nemáme-li ztratit poslední zbytky svobody a jejich odkazů, nesmí už nikdy jeden kmen proti druhému vykopat válečnou sekeru. Všichni musíme jít stejnou stopou. Jistě sám Velký duch tomu tak chce. Viděl

jsem jednou – možná před pětkrát deseti lety – jak sám potrestal muže z našeho kmene za to, že byl jinému muži nesmiřitelným nepřítelem.

Byl to dobrý bojovník Šedý medvěd a snad nebylo v kmeni lepšího muže. Tehdy byl s námi kmen ze severu na válečné stezce a v prvních bojích získal Šedý medvěd mnoho skalpů. Já jsem byl, myslím, dvakrát deset let stár a jednou jsem směl jít s ním na lov, z něhož obvykle nosil své trofeje. Dlouho jsme chodili po stezkách v lesích i v horách, ale nespátřil jsem nikoho ani z našeho kmene, ani z nepřátel.

Jednoho večera jsme tábořili pod Větrnou horou, seděli u ohně a mlčky si připravovali jídlo. Potom jsem se vydal k blízkému pramenu. Byla krásná jasná noc a zachtělo se mi překvapit Šedého medvěda. Došel jsem tiše nazpět až na okraj lesa a začal se plížit pomalu k ohni. Za poslední skalou jsem se ale zastavil. U ohně seděl se Šedým medvědem ještě jeden neznámý bojovník našeho kmene a hovořil s ním o něčem, co mě velmi zajímalo. Zůstal jsem proto v úkrytu a poslouchal.

Mladý bojovník mluvil o bratrství všech rudých lidí, o zbytečnosti věčných bojů mezi kmeny a o jediném náčelníku, kterého máme všichni ve Velkém duchu.

Šedý medvěd mlčky přikyvoval a pak promluvil o míru, který by mohl zachránit rudé plémě od nebezpečí hrozícího mu od bílých lidí. Řekl, že kdyby se spojily všechny kmeny a spolupracovaly na jednom velkém díle, že by se jistě podařilo udržet hranice lovišť, které se už tehdy rychle zmenšovaly.

Byl jsem tehdy ještě mlád, ale souhlasil jsem s každým slovem, které zalehlo až do mého úkrytu. Chtěl jsem vystoupit a jít k ohni, když náhle mladý bojovník povstal, odložil plášť a zbraně a prohlásil se Šedému medvědu jako syn náčelníka nepřátelského kmene. Řekl tehdy: „Přestrojil jsem se a vešel jsem do vašich lovišť, ale nepřišel jsem zabíjet. Přišel jsem, aby skončilo zabíjení, aby se vrátil mír a aby našim dětem zůstali otcové. Děkuji Velkému duchu, že jsem se sešel s tebou - mezi námi nebude krev a snad už nebude ani mezi našimi kmeny.“ Se zářícíma očima přišel tehdy náčelníkův syn k Šedému medvědovi podáváje mu ruce a Šedý medvěd vzal zbraň a zabil ho.

Nemohl jsem pak už ani vstát, ani se vrátit. Sledoval jsem jen z úkrytu, jak Šedý medvěd vzal svému rudému bratru skalp a pak ulehl pod skalou ke spánku. Viděl jsem, jak přitom hvězdy zmizely za mraky a jak vítr proběhl naříkajícím lesem. Nespál jsem. Zlý duch vykonaného činu se vznášel nad celým místem a zdál se přivolávat pomstu.

V noci pak přišla bouře. Nevěděl jsem, co se stane, ale čekal jsem v úkrytu, přestože vichřice kolem lámala stromy a liják proměňoval les v bažinu. Cítil jsem, že Šedý medvěd je odsouzen k smrti, a chtěl jsem o tom přinést zprávu radě kmene. Viděl jsem pak, jak se bojovník probudil a vyšel z úkrytu pod skalou vyhlédnout k obloze. V tom okamžiku však také udeřil blesk – posel Velkého ducha – do vrcholku skály a v dunění hromu zanikl rachot řídicího se balvanu. Tak zemřel Šedý medvěd. Sám Velký mu vzal život, protože zabil rudého muže, který sám, beze zbraní a s čistým srdcem mu nabídl mír a přátelství.

Proto nemám skalp na svém páse a každý z bojovníků, který se chlubí skalpy rudých bratrů, jde špatnou stezkou. Nikdo z vás ať na ni nevstoupí, až se stane mužem. Odvahu nám nedal Velký duch proto, abychom zabíjeli ty, které stvořil, aby byli našimi bratry. Howgh!"

Jak se Freddy stal mužem

„Uf," vzdychl Šest šípů a prohrábl hůlkou oheň, u kterého seděl v kruhu indiánských chlapců. „Pořád chcete něco slyšet, ale říkám vám – posloucháním

příběhu se bojovníky nestanete. Teprve až budete jednou sami vyprávět o vlastních činech, tak z vás něco bude."

„Jsme ještě mladí,“ ozval se z kruhu jeden z chlapců, ale Šest šípů zavrtěl hlavou. „Mladí, mladí... Dvanáctkrát jsem uviděl snít, když jsem se stal bojovníkem, a mohu vám vyprávět o synkovi bílého lovce, který se stal mužem po čtrnácté zimě. Kdo z vás to může o sobě říct?“ Chlapci, i když mnohým nebylo ani dvanáct let, sklopili oči, ale v očekávání příběhu zdvihli opět hlavy. Šest šípů se pohodlně usadil a začal vzpomínat:

„Bylo to na Divokém potoku a myslím, že jsem tehdy viděl už šestkrát deset zim odcházet z našich lovišť. Byl jsem už starý a žil jsem osaměle. Jen občas jsem potkával na stezkách zvěře lovce kožešin. Říkal si Samuel MacMillan. Byl už také starý a Velký duch mu dal poznat mnohé ze svých tajemství, takže přes svou bílou kůži rozuměl rudému muži. Žil ve svém srubu daleko od bílého kmene a byl spokojený. Jen jednu starost měl – synka. Říkal mu Freddy a přesto, že ho měl rád a chtěl, aby chlapec šel v jeho stopě, neměl nikdy dost času, aby ho učil....deset i dvakrát deset dní bylo mnohdy třeba jít za zvěří, a tak se Freddy vychovával sám, protože matku už neměl. Chtěl se stát co nejdříve mužem, aby dostal vlastní pušku, a myslel si, že k tomu stačí, když se naučí lhát a střílet.

Když se to starý lovec dověděl, byl smutný a často se mýlil ve stopách. Nakonec mi řekl, že by Freddymu pomohlo, kdybych se ho na čas ujal a naučil ho něčemu z toho, co tehdy muži na Severozápadě potřebovali. Souhlasil jsem a přenesl tábor blíž k lovcovu srubu. Druhý den pak přišel Freddy a jako na uvítanou přinesl veverka. O tom, jak ji ulovil, namluvil tisíc lží, ale viděl jsem, že byla zastřelena z pušky koulí, která by zabila medvěda. Nechal jsem ho domluvit a pak jsem se zeptal, jestli chce vykonat některé zkoušky, které dělají indiánští chlapci. Hned přijal a myslel si, že s nimi bude hotov do večera. Uf – ale byla to těžká věc.

Jak jsme vešli do lesa, ptal jsem se sám sebe, jak mohl Freddy žít tak dlouho na Divokém potoce a nenaučit se ničemu z lesní moudrosti. Řečí měl jako stará squaw, takže neslyšel žádný z hlasů lesa, v každém údolí zabloudil, stopám nerozuměl a rostliny znal tak, že by byl v lese určitě umřel hladem. Nakonec pak dřív než já pocítil únavu, řekl, že si musí odpočinout. Usedli jsme a já jsem si pomyslel, že bude nejlépe, když starý lovec pošle chlapce ke kmeni bílých tváří."

„A jak se pak mohl stal mužem?“ ozvalo se z kruhu napjatých posluchačů. „Jsi zvědavý jako stará squaw. Dříve chodili kvůli podobným zvykům chlapci od táborového ohně, aby se o samotě naučili trpělivosti a mlčení,“ promluvil Šest šípů a obrátil se k tazateli. Byl to jeden z nejmladších chlapců. Před pohledem starého učitele nejdřív sklopil hlavu, ale potom mu pohlédl zpřímá do očí, vstal a odešel beze slova do tmy. Šest šípů přikývl a tiše pronesl: „I od mladších se uče, jak zachovávat staré zákony.“ Potom si přitáhl pokrývku kolem ramen, vyhledal v paměti pokračování příběhu a usmál se více v duši než tváří.

„Uf – jak se stal mužem? To bylo brzy. Seděli jsme blízko potoka. Freddy měl žízeň a teprve když poklekl v houští u vody, uviděl, že v potoku stojí grizzly. Se starým lovcem jsme mu byli už mnohokrát na stopě, ale tehdy jsem ho viděl poprvé. Byl sice mladý, ale již dostatečně velký a možná proto, že byl tak mladý, bez rozmýšlení zaútočil. Vzal jsem zbraně, ale zdálo se, že přijdu pozdě. Viděl jsem, jak se grizzly vztyčil a chlapce objal. Uchopil jsem svůj železný tomahawk a zaťal jsem ho medvědovi do vazů. Čekal jsem, že pustí chlapce a zaútočí na mě, ale grizzly spustil pracky, sedl si a pak se s mručením skácel. Kromě mé rány tomahawkem měl ještě v srdci Freddyho lovecký nuž. Nevím, jak to chlapec tehdy udělal, ale ta chvíle, než grizzlyho zabil, ho udělala mužem. Když jsem ho vzkřísil vodou z potoka, poděkoval mi za záchranu, i když se vlastně ubránil zvířeti sám, a potom celou cestu domu nenamluvil o tom všem ani díl toho, co navykládal o zastřelené veverce.

Stačila chvílka, kdy se podíval nebezpečí do očí, aby v sobě našel odvahu, a od té doby, co nosil grizzlyho drápy, nemusel mít starý lovec o syna strach. Co ještě neuměl, to jsem ho naučil. Naučit se můžete, chlapci, mnoho, ale odvahu je potřeba mít, když přijde chvíle, ve které se máte stát muži. Tomu se naučit nemůžete. O odvahu se musíte modlit k Velkému duchu, protože jen on vám ji muže dát. Uf – domluvil jsem...”

V tichu letní noci se chlapci rozešli do wigwamů, aby přemýšleli o slovech starého učitele, a Šest šípů ještě sám nad dohasínajícím ohněm poprosil Velkého ducha o požehnání budoucím mužům kmene.

- POKRAČOVÁNÍ PŘÍŠTĚ -

Sa. TUWANAKHA, napsal Kašťánek, kresby Vladimír Kýn

33 ŠAVANSKÝCH TÁBORŮ

Tak máme za sebou první oficiální měsíc, ve kterém jsme se snažili získat co nejvíce plechovek pro dárek našim nejstarším oldskautům. Jak to tedy vypadá:

ZLATOU PLACKU získal Myšák / Ferda / za 2000 odevzdaných plechovek. Stal se tak velkým sběračem a jako první pokořil hranici na získání zlaté plakety. /1000 plechovek/

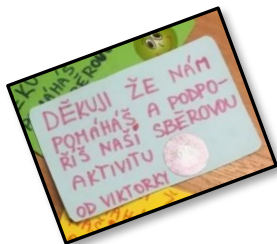
STŘÍBRNOU PLACKU získala Čivava a MIČKINIKWA. Oba odevzdali nad 500 plechovek.

BRONZOVOU PLACKU získali Korálka, IQ, Padák, TAWASUTA, Marky, AJAGU, Eva, kteří odevzdali nad 100 plechovek a splnili základní limit.

Do aktivity se již zapojily také náčelnice WATOKNAPA a podnáčelnice Eddie. Vanata Korálka, která má na svém kontě již přes 400 plechovek, si pro své kamarády a případné pomocníky připravila děkované lístečky.

Stav týmů:	1. místo oldskauti	2062 kusů
	2. místo Modrá želva	895 kusů
	4. místo Káňata	502 kusů
	5. místo Náčelnictvo	281 kusů
	6. místo Medvědi, Koníci	0 kusů

Celkem tedy 4986 kusů WASTE 😊

Sa. MIČKINIKWA

MŮJ CÍL A MÉ KROKY

Když jsem počátkem měsíce vypsals tři základní body mé sběrové aktivity na tento měsíc, byl jsem rozhodnut je také naplnit. Rád bych se s vámi o mé zkušenosti a aktivitu pro kmen podělil.

Prvním bodem bylo, že se pokusím zajistit aspoň jednu plechovku denně. Nesměl jsem vynechat ani jeden den a to jsem zvládl. Některý den, a bylo jich málo, jsem skutečně sehnal 1 plechovku, a byly také dny, kdy jsem dostal či nasbíral plechovek okolo 10 kusů. Někdy se zadařilo a byly dny, kdy jsem si připsal dokonce 50 a více plechovek. Aktivity jsem dost často nepodnikal sám, a tak jsem se mnohdy o plechovky rozdělil s dalšími aktivními sběrači.

Druhým bodem bylo to, že získám každý měsíc aspoň tři přátele nebo ty, kteří tuto naši aktivitu chtějí podpořit. To se mi také zadařilo. Podporu jsem našel hned u dvou mých spolupracovníků a našeho firemního dodavatele. Další přislíbili pomoc a příští měsíc jistě zase někteří přibudou.

Třetím bodem bylo, že aspoň polovinu sesbíraných plechovek najdu venku. To se mi také povedlo. Plechovky jsme sesbírali u Hoštejna, Postřel-mova, Pobučí, Krásného u Šumperka, v Kosově. Největší čistku jsme udělali nedaleko Pasu, kde jsme společně s Marky a Myšákem našli skoro 180 plechovek a iniciovali pozdější úklid ekoservisu díky aktivitě Myšáka.

Takže za sebe hlásím splněno! Sa. MIČKINIKWA

SBĚROVÁ AKTIVITA – Z HISTORIE

V roce 1996 kmenová rada vyhlásila další ročník sběrové aktivity jednotlivců a rodů. Ve starých Březových kůrách jsem našel příspěvek, který se věnoval průběhu aktivit koncem března roku 1997. Porovnejte se stávajícím ročníkem a popřemýšlejte, jak se do akce zapojit a kde by se dalo něco sehnat.

Pár zajímavostí:

... největší postup v tabulce zaznamenal TAYANDANEGA, který získal 400 bodů / korun /.

... Vyžírka s Číňanem odváželi papír ze zábřežské Darksy.

... Medvědi za pomoci p. Kyselého - maminky Tygra si polepšili o 260 bodů.

... MIČKINIKWA, Anděl, Míša a Číňan se vypravili do Krasíkova a Tatenice na sběrovou aktivitu ohledně barevných kovů. Každý si něco přivezl.

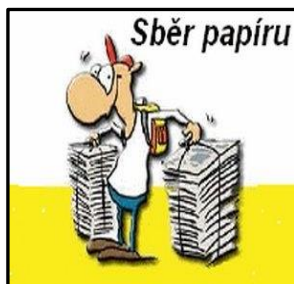
... Chřestýš díky pomoci svého tatínka dal do sběru skoro celé auto a to mu vyneslo třetí místo v tabulce.

... do sběrové aktivity se zapojily také Sovy a díky panu Švestkovi si mohly připsat 150 bodů, ale i tak jsou na posledním místě.

... Sokol, Pižla a Anděl se v pátek 28.3. 1997 sešli, aby zkusili štěstí a prozkoumali zanesený potok a něco málo železa dotáhli na klubovnu.

...akci Vlků nakonec podpořila dvojice Míša a Anda. Ať si za zaslouženou snahu připsají co nejvíce sběrových bodů. Jsme zvědaví, jak jejich aktivita dopadne.

Sa. MIČKINIKWA

STAV SBĚROVKY BŘEZEN 1997

TAYANDANEGA	560 bodů	319 %	Roveři
MIČKINIKWA	558 bodů	318 %	náčelnictvo
Chřestýš	217 bodů	123 %	rod Vlků
Číro	148 bodů	89 %	roveři
Vyžírka	148 bodů	89 %	roveři
Dejmal	128 bodů	77 %	roveři
Anděl	116 bodů	70 %	náčelnictvo
Číňan	86 bodů	49 %	rod Medvědů
Mimi	80 bodů	47 %	rod Sov
Rys	80 bodů	47 %	rod Sov
Tangywaj	75 bodů	45 %	rod Vlků
Čmelda	72 bodů	43 %	rod Káňat
Tkanička	65 bodů	39 %	rod Káňat
Míša	62 bodů	37 %	rod Vlků
Smíšek	60 bodů	36 %	rod Káňat
Žabák	52 bodů	31 %	rod Medvědů
Tygr	52 bodů	31 %	rod Medvědů

Dalších 11 členů má aspoň 12 bodů a 7 neodevzdalo nic.

Stav týmů: 1. místo Roveři 984 bodů, 2. místo náčelnictvo 674 bodů, 3. místo rod Vlků 399 bodů, 4. místo rod Káňat 310 bodů, 5. místo rod Medvědů 355 bodů, 6. místo rod Sov 250 bodů.

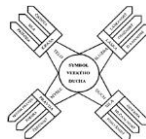
% účast členů týmu na hodnocení.

1. místo rod Káňat – 100%, 2. místo rod Medvědů – 87%, 3. místo rod Vlků – 80% a roveři – 80%, 5. místo rod Sov – 72%, a 6. místo náčelnictvo – 40%.

Konečný stav tabulky ovšem vypadal úplně jinak. To snad zase příště

Sa. MIČKINIKWA

OHNIVECKÁ STOPA

V tomto čísle bych rád vzpomenu na náš vůbec první kmenový tábor /1988/, který jsme postavili na tábořišti nedaleko Horních Studének. Byli jsme nedaleko místa, kde se v předchozích 15 letech konaly tábory mnoha různých oddílů a také zábřežského junáckého střediska. Doba tábora byla také poznamenána nedávným vznikem kmene Shawnee, a tak se vymýšlely a zkoušely nové věci. Byla zde také vymyšlena naše první kmenová lelawatika a to i s pohybovým doplňkem. Dalším významným krokem byla výroba prvního šavanského wampumu. Protože se v táborové kronice našla tabulka účastníků, kteří se na korálkování wampumu podíleli, rozhodl jsem se pro budoucí věky tento seznam zde uvést.

Celkem se zapojilo do výroby 13 účastníků tábora. 1 x korálkovali Káně, Havran, Mravenec, Agitan, Štír, Soptík, 2x – TOKEITO, Tony, TISKEMANIS, 3x Očko, 6x

Medvěd, 8x Brunclík a 9x MIČKINIKWA. Za celý tábor se nám podařilo navléknout 10 480 korálků a ohnivci kmene wampum o prázdninách dokončili.

Pro BK sepsal šaman MIČKINIKWA

OLDSKAUTSKÉ OKÉNKO

I měsíc vran přinesl další aktivity starších členů 95. klubu OS. Bratr Komár se výrazně podílel na pořízení a instalaci WATOKNAPOU zajištěných kamen na zábřežskou klubovnu. Přivezl je a nainstaloval a také v nich poprvé zatopil. A to ještě není všechno, rozhodl se navíc přispět peněžitým darem. Waste, bratře.

33 ŠAVANSKÝCH TÁBORŮ

Tato aktivita, která slouží k zakoupení knihy pro nejstarší zábřežské skauty, má mezi členy klubu velkou podporu. Většina se do aktivity vrhla s potřebným elánem. Výsledek se dostavil. Členové klubu dokonce dokázali svými

úlovky překonat vytyčený limit a to 3333 plechovek na kmen. Velkou zásluhu na tomto výsledku má Myšák, který sám dodal na 2000 plechovek. Waste, bratře. Ale ani ostatní členové klubu nezahálí a Marky, Eva, AJAGU a MIČKINIKWA dali dohromady 1611 kousků, což dohromady dělá 3611 plechovek. Na sběrových aktivitách počátkem měsíce jsme dokonce objevili i tuto velkou houbu – Pýchavku Vatovec. Ta dokáže vyrůst až do velikosti 70 cm a to je už pěkně velká koule 😊 Je jedlá a dělají se z ní výborné řízky. Skupinku těchto hub jsme našli na Novohradské

hrázi směrem na Nový dvůr.

Nezapomněli jsme ani na kulturní akce a v sestavě Gurchu, Marky a MIČKINIKWA jsme vyrazili do šumberské Rotundy na další veřejnou zkoušku Jerryho party Velká přestávka. Jako vždy to bylo super, a proto

ku. Svě účasti jsme nelitovali a mohli tak zavzpomínat na dobu, kdy jsme pravidelně jezdili na dnes již bohužel zaniklý Mohelnický dostavník.

PŘEDTÁBOROVÁ BRIGÁDA JIŽ V BŘEZNU

Tak trochu na poslední chvíli jsme se rozhodli něco společně udělat. Vyrazili jsme do Bludova a rozebírali tam staré palety, které nám Komár daroval. Materiál bude použit na kmenovou činnost, a především pak na táborové stavby /kuchyň a jídelnu/. Sešli jsme se v počtu 5 kousků – Marky, Komár, AJAGU, MIČKINIKWA a

jsme si to za týden zopakovali na staré sokolovně v Temenici. Hudby není nikdy dost, a tak jsme se rozhodli podpořit hudebníka Kiwiho, který společně s Bobem tvoří známou dvojku pod názvem Zakafy. Účastnili se Porty, kterou pořádala oblastní rada České táborské unie Šumperk. Jak je tradicí posledních let, konala se Porta v bludovském kulturá-

Myšák. Udělali jsme kus práce a jako vždy velký dík patří Komárovi.

Díky Marky jsme se v březnu zapojili také do šití roušek a pomohli tak v této nelehké době zajistit roušky potřebným.

Pro BK MIČKINIKWA

ŠIFROVÁNÍ O BODY

Dnešní šifrování vám přináší zajímavou myšlenku, kterou když se budeme všichni řídit, bude nám na světě moc pěkně. A to je v téhle době nejdůležitější, tak hurá do luštění 😊 Řešení můžete posílat až do 25. 4. 2020 na již známou adresu edita.riff@seznam.cz

1) ///./---//./---/...-/..-..//---/-/--/---/...//.-./.../-.-/-...
 //.-./...-/.-./...///

2) 28 27 25 11 18 11 33 x 14 31 34 18 38 25

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	A	B	C	D	E	F	G	H	I
2	I	J	K	L	M	N	O	P	Q
3	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z

3) a dukop mij etežůmen icomop

4)

A	V	S	P	X	C	O
F	T	Ň	B	J	I	K
Q	M	N	E	Z	Y	B
U	O	W	B	K	M	L
I	Ž	N	T	Č	U	Ý
J	F	G	T	E	B	V
B	V	D	Č	S	Ž	Ý

X		X	X			X
		X		X	X	
	X	X	X			
X			X			X
X	X				X	
X			X	X		

5) ...txexxxnxtxo cxitxxxáxxt vxyxřxxknxxuxlx xDxaxxlxajlxxáxxxxxma

Sg. Eddie

LUŠTÍME PRO ZÁBAVU

OSMISMĚRKA

P M E D N A T O A P
 A D K B Ě L K A R A
 H A K N Ě P S O U R
 U V R A N Í K Č Z K
 R K O P Y T O I E U
 T Č T Ž N O L B R R
 S A D A R H O V D A
 O N O S Ž I T L O V
 D O S T I H Y I S C

DREZURA, CSI, PARKUR, DOSTIHÝ, TANDEM,
 VOLTIŽ, BĚLKA, BIČ, OSTRUHA, OHRADA,
 NOS, SPĚNKA, VRANÍK, KOPYTO, ČT, LONŽ

Doplňovačka

V jižní Africe žije velmi vzácný druh žab.
 V tajence najdeš jejich název.

1	K				
2	K				
3	K				
4	K				
5	K				
6	K				
7	K				
8	K				
9	K				
10	K				
11	K				
12	K				
13	K				
14	K				

loď

věc ke čtení

cvičí se s tím

oblíbí má...

zalévá se s tím

motýl v prvním stadiu vývoje

v moři jsou ryby a k...

malé množství vody

větší než slepice

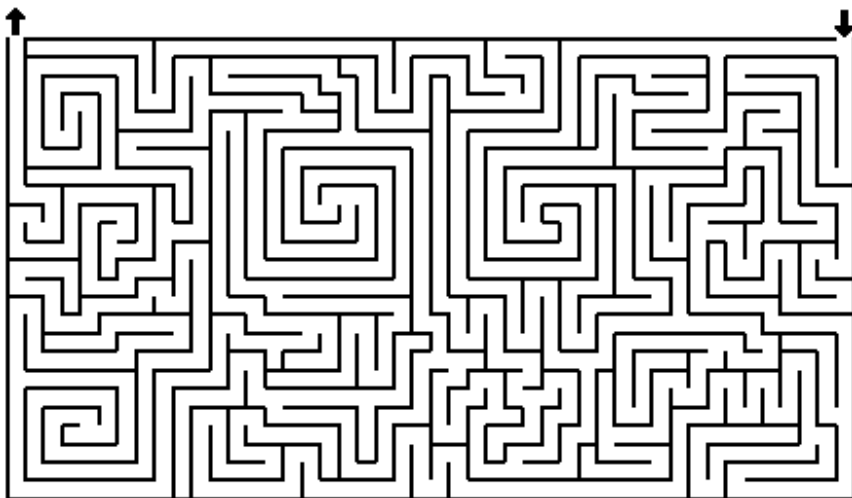
ten, co dělá podkovy

šášek v cirkuse

jedovatý had

malý kůň

dává mléko

DĚNÍ U MOHAWKŮ

VÝPRAVA DO PRAHY NEPRAHY

13. – 15. 3. 2020

Na další víkendovou výpravu náš oddíl vyrazil v polovině měsíce března. Naše kroky měly původně směřovat do ulic hlavního města, nicméně kvůli aktuální situaci v České republice jsme museli přehodnotit cíl výpravy a místo toho jsme se tedy rozhodli vyrazit do přírody na náčelníkovu chatu do Myštic nedaleko Blatné. V pátek 13. března se ve dvě scházíme u Kanyatary doma. Z pěti členů našeho oddílu dorazili tři – Imnu, Špigy, Monika. Ti společně s náčelníkem Kanyatarou chtějí prožít víkend v přírodě. Ještě dojdeme do klubovny pro zásoby a po natankování vyrazíme směr Myštic. Několik kilometrů před Myšticemi odbočujeme, abychom se podívali na zdejší skautské tábořiště. Zatímco Kany jede k chatě autem, my se tam musíme dostat pěšky. Jsme ve vesnici Chobot a podle mapy na zastávce najdeme cestu do Myštic. Po asi půlhodinové cestě konečně přicházíme do chaty, kde je již zatopeno. Vaříme čaj a pomalu začínáme chystat večeři – těstoviny zapečené s masem. Venku také řežeme nějaké dřevo. Po večeři a umytí nádobí se vrháme na nějaké hry. Nejprve na Tik tak bum, poté nás Kanyatara učí hru Ovčinec. Spát jdeme okolo jedenácté.

V sobotu vstáváme už v sedm hodin. Po rozcvičce si dáváme chleba s rybičkovou pomazánkou a dozvídáme se dnešní program. Dnes nás čeká výsadek těžší a delší. V devět hodin se zavazanýma očima vyrazíme na neznámé místo. Po skoro hodinové jízdě auto zastavuje a my vystupujeme neznámo kde. Po chvíli hledání a zjišťování objevíme rozcestník a dovidáme se, kde jsme – asi 3 kilometry

od hradu Zvíkov. Hledáme tu nejvhodnější cestu zpět do Myštic, která je dlouhá něco přes 20 km. Vyrazíme na cestu. Kanyatara jde chvíli s námi, ale po chvíli nasedá do auta a odjíždí. Cesta zpět do Myštic je na nás. První polovina cesty je skoro celá lesem, což je pro nás lepší než jít po silnici. Jdeme rychle a kilometry tak ubíhají docela rychle. Bě-

hem cesty jsme nepotkali ani jednoho turistu, jen pár lidí v autech nebo na zahradách. Místo lidí však potkáváme ovce, krávy a koně. Po mnoha kilometrech se stavíme na svačinu – zbytek rybičkové pomazánky od snídaně a ovoce. Počet nachozených kilometrů se zvětšuje a je to postupně cítit i na nohách, které začínají bolet. Ze zelené v Ostrovci přecházíme na modrou a pokračujeme dále. Kousek cesty před Miroticema si zkracujeme proti proudu potoka. U Mirotic objevujeme studánku, kterou vítáme, jelikož voda pomalu ale jistě ubývá. Z Mirotic nás čeká ještě dlouhých 7 km do Myštic. Kroky se zpomalují, ale nakonec ve čtvrt na šest přicházíme do chaty. Tam nás už očekává Kanyatara s uvařenými kovobojskými fazolema. Dle Google map jsme ušli asi 25 km za 7 hodin, což je pro nás docela úspěch. Po večeri se vyhláší turnaj v Ovčinci. Ten

trvá asi hodinu. Po dohrání je už tma a my vyrážíme na procházku. Jdeme vyhodit tříděný odpad a pak pozorovat hvězdy. Kanyatara nám ukáže několik souhvězdí a řekne něco o noční obloze. Po návratu si už jen čistíme zuby a jdeme spát.

Ráno vstáváme okolo osmé. Místo rozcvičky je koupání. Do studené vody vlezli Monča a Imnu. Jelikož tam Monča vlezla první a vydržela tam nejdéle, vysloužila si přezdívku Icy. Po snídani si balíme spaní a hrajeme karty. K obědu jsme společnými silami uvařili zapečené brambory. Po obědě si dáváme polední klid – čte se z knížky a někdo na chvíli usnul. Okolo třetí se zvedáme, abychom začali uklízet. Ještě před odjezdem proběhne jedna etapa celoroční hry Rychlé šípky, kterou vyhraje klan Modré Želvy (na výpravě zastoupen jen Imnuem). Naložíme věci do auta, zamkneme chatu a odjíždíme zpět do Příbrami. V autě se bavíme o dočasném pozastavení činnosti a o tom, co můžeme pro oddíl udělat doma. V Příbrami nás Kanyatara rozveze domů a tím končí naše další výprava.

Výprava se všem určitě líbila. Myslím si, že jsme toho hodně stihli a program byl pestrý. Něco jsme zažili a snad se i přiučili. Zbylo také mnoho času na hry. Bohužel jsem se možná mohli více věnovat plnění stezek nebo Orlich per a mohlo nás být více. Touto výpravou však bohužel musíme dočasně pozastavit naši činnost.

Imnu

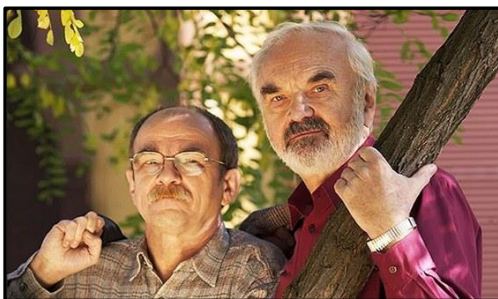
S PÍSNÍ NA RTU

Není nutno (Jaroslav Uhlíř, Zdeněk Svěrák)

1. Není nutno, není nutno,
aby bylo přímo veselo,
hlavně nesmí býti smutno,
natož aby se brečelo.
2. Chceš-li, trap se, že ti v kapse
zlaté mince nechřestí,
nemít žádné kamarády,
tomu já říkám neštěstí.

Ref.: Nemít prachy – nevadí,
nemít srdce – vadí,
zažít krachy – nevadí,
zažít nudu – jó, to vadí, to vadí!
3. |: Není nutno, není nutno,
aby bylo přímo veselo,
hlavně nesmí býti smutno,
natož aby se brečelo. :|

HRSTKA VTIPŮ

....dnes zážitky z obchodů....

Přijde pán do obchodu s potravinami a říká prodavačce: „Prosil bych jeden jujce.“ Ta se na něj usměje a povídá: „Ale to špatně vyslovujete, pane, správně se říká džus.“ Pán se zmateně usměje: „Aha, tak to promiňte, tak jeden džus, kilo džablek a dva džogurty.“

Zákazník se ptá na bio trhu prodavače: „Prosím vás, není ta mrkev geneticky upravovaná, že ne?“ Trhovce: „Proč se ptáte?“ Mrkev: „Jo, proč se ptáte?“

U soudu: „Obžalovaný, víte, za co jste tady?“ „Vím, slavný soude, za předčasné vánoční nákupy.“ Soudce se překvapeně ptá: „Prosím? To přece není trestné, kdy jste jako nakupoval?“ Obžalovaný: „Asi tak dvě hodiny před začátkem otvírací doby....“

Vběhne lupič do McDonaldu a vyštěkne na obsluhu za pultem: „Pokladnu, rychle!“ Obsluha se nenechá vyvést z míry a s klidem se zeptá: „A jako přílohu?“

Přijde pán do lékárny v Ostravě? „Dobrý den, robitusin?“ Lékárnice se jen usměje: „Ne, pane, váš syn tu určitě nerobí....“

V zelenině poprosí zákaznice prodavače: „Prosím, jedno kilo jablek a zabalit po jednom.“ Prodavač pět minut trpělivě balí jablíčka a pak se zeptá: „Ještě nějaké přání?“ Zákaznice: „Ano, kilo švestek a taky zabalit po jedné.“ Prodavač už s menší dávkou trpělivosti balí čtvrt hodiny kilo švestek a nakonec se optá: „Budete si přát ještě něco?“ Zákaznice: „Co to máte támhle v těch pytlících?“ Prodavač odsekne: „Tak na to zapomeňte, paninko, to je mák!“

Vejde zákazník do potravin a žádá hořčici. Jakmile ji od prodavačky obdrží, zaplatí, hořčici otevře a začne si ji cpát do ucha. Prodavačka si říká, že náš zákazník, náš pán, a nic na to neříká. Druhý den přijde pán znovu a vše se opakuje. Třetí den už prodavačka raději říká, že hořčice došla. Pán tedy poprosí: „Tak jednu rybízovou marmeládu.“ Jakmile ji dostane a zaplatí, otevře sklenici a cpe si její obsah do ucha. Prodavačka už to nevydrží a ptá se: „Pane, můžu vědět, proč si cpete do ucha tu marmeládu?“ Zákazník s ledovým klidem odvětí: „No, protože nemáte hořčici.“

HUMOREM PROTI KORONAVIRU!

Ze svých sbírek poskytnul Sa. TUWANAKHA (autor: Tomáš Macek – Netopýr)

JAVOROVÁ NAŽKA ZÁŘÍ 2019 - BŘEZEN 2020

Bodování starších

1. místo	Sg. Sedmikráska	2328 bodů	Káňata
2. místo	Ra. Lasička	1947 bodů	Vlci
3. místo	Ga. Čivava	1909 bodů	Káňata
4. místo	Ga. Vrabčák	1880 bodů	Káňata
5. místo	Va. Korálka	1863 bodů	Vlci
6. místo	Va. Liška	1829 bodů	Vlci
7. místo	Va. IQ	1760 bodů	Vlci
8. místo	Va. Sasanka	1538 bodů	Káňata
9. místo	boj. Bety	1431 bodů	Káňata
10. místo	Va. Koloušek	1409 bodů	Káňata
11. místo	boj. Myška	1366 bodů	Vlci
12. místo	hledač Padák	1017 bodů	Vlci
13. místo	boj. Čmelák	1008 bodů	Vlci
14. místo	boj. Raketák	715 bodů	Vlci
15. místo	hledač Morče	693 bodů	Vlci
16. místo	Hobit	490 bodů	Vlci

Bodování mladších

1. místo	hledač Větvička	1338 bodů	Koníci
2. místo	hledač Mrkvička	1109 bodů	Koníci
3. místo	hledač Beruška	1080 bodů	Koníci
4. místo	hledač Drozdík	957 bodů	Medvědi
5. místo	hledač Sýček	819 bodů	Koníci
6. místo	hledač Kachnička	792 bodů	Medvědi
7. místo	hledač Jitřenka	769 bodů	Medvědi
8. místo	hledač Beran	748 bodů	Koníci
9. místo	hledač Anička	713 bodů	Koníci
10. místo	hledač Střela	641 bodů	Medvědi
11. místo	hledač Dino	619 bodů	Koníci
12. místo	hledač Čertík	390 bodů	Koníci
13. místo	hledač Jitka	254 bodů	Koníci

JAVOROVÝ LIST ZÁŘÍ 2019 - BŘEZEN 2020

1. místo	Káňata	697,5 bodů	1. místo	Medvědi	317 bodů
2. místo	Vlci	601 bodů	2. místo	Koníci	315 bodů

KVÍZ PRO PILNÉ ČTENÁŘE

Pokud jste dočetli březnovou Kúru až sem, nebude pro vás nikterak složité odpovědět na něco málo zvědavých otázek šéfredaktora! Zároveň tak můžete získat až 30 bodů, které jsou nyní, v době „neplánované odstávky“ tak trochu nedostatkovým zbožím. Tak vzhůru do toho, čas běží a limit pro zaslání je tentokrát stanoven na datum 25.4. Schránka edita.riff@seznam.cz už čeká!

- 1) Jaká rozhlasová stanice vysílala koncem měsíce reportáž o naší činnosti v aktuální nouzové situaci?
- 2) Jakým poměrem branek skončil „maratonský“ lacrosový zápas, kterého se účastnili také naši členové?
- 3) Jaká je přibližná hmotnost medvíděte po narození?
- 4) Kde se konala okresní Porta, které se letos opět účastnila i dvojice Zakafy (Kiwi+Bobo)?
- 5) Jaké místo bylo základnou pro poslední kmenovou výpravu Mohawků před vynuceným přerušением činnosti?

OBSAH 286. ČÍSLA BK

Slovo úvodem....(Sa. TAWASUTA)	str. 2
Slovo náčelnice (Sa. WATOKNAPA)	str. 3-4
Drobky z činnosti kmene (Sa. TAWASUTA, Sa. WATOKNAPA)	str. 5
Laccrosová dvanáctihodinovka (Sa. WATOKNAPA)	str. 6-7
Šikovné ruce (Sg. Sedmikráska)	str. 8-9
Pár obrázků navíc.... (Sa. TAWASUTA)	str. 10
Stoupání na horu (Sa. WATOKNAPA)	str. 11-16
Cesta za splněným snem puberťačky (Sa. WATOKNAPA)	str. 17-18
Šest šípů (Sa. TUWANAKHA)	str. 19-23
33 šavanských táborů (Sa. MIČKINIKWA)	str. 24
Můj cíl a mé kroky (Sa. MIČKINIKWA)	str. 25
Sběrová akce – z historie (Sa. MIČKINIKWA)	str. 26
Stav sběrovky březen 1997 (Sa. MIČKINIKWA)	str. 27
Ohnivecká stopa (Sa. MIČKINIKWA)	str. 28
Oldskautské okénko (Sa. MIČKINIKWA)	str. 29-30
Šifrování o body (Sg. Eddie)	str. 31
Luštíme pro zábavu (Sa. TAWASUTA)	str. 32
Děni u Mohawků (Imnu)	str. 33-34
S písní na rtu (Sa. TAWASUTA)	str. 35
Hrstka vtipů (Sa. TAWASUTA)	str. 36
Humorem proti koronaviru! (Sa. TUWANAKHA)	str. 37
Javorová nažka září 2019 - březen 2020 (Sa. WATOKNAPA)	str. 38
Kvíz pro pilné čtenáře (Sa. TAWASUTA)	str. 39

Kontakty:

Redakce: brezova.kura@centrum.cz, tel. 601 324 499 (TAWASUTA)

Náčelník kmene: watoknapa@centrum.cz, tel. 773 299 014 (WATOKNAPA)

Web kmene: www.shawnee.cz

Náš oddíl stále přijímá nové členy, schůzky rodů Medvědů a Vlků probíhají každé pondělí a středu v čase 16:00-18:00 na klubovně - Sušilova 65, Zábřeh. Přijďte mezi nás!

Toto číslo Březové kůry vyšlo dne 30.3.2020.